

DANIEL SILVA

DE GEHEIME ORDE

Vertaling Ingrid Zweedijk

HarperCollins

Voor het papieren boek is papier gebruikt dat onafhankelijk is gecertificeerd door FSC® om verantwoord bosbeheer te waarborgen.
Kijk voor meer informatie op www.harpercollins.co.uk/green.

HarperCollins is een imprint van Uitgeverij HarperCollins Holland, Amsterdam.

Copyright © 2020 Daniel Silva
Oorspronkelijke titel: *The Order*
Copyright Nederlandse vertaling: © 2020 HarperCollins Holland
Vertaling: Ingrid Zweedijk
Omslagontwerp: HarperCollins Design Studio
Bewerking: Pinta Grafische Producties
Omslagbeeld: © Shutterstock
Foto auteur: © Marco Grob
Zetwerk: Mat-Zet B.V., Huizen
Druk: Scandbook UAB, Lithuania

ISBN 978 94 027 0652 9
ISBN 978 94 027 6039 2 (e-book)
NUR 305
Eerste druk november 2020

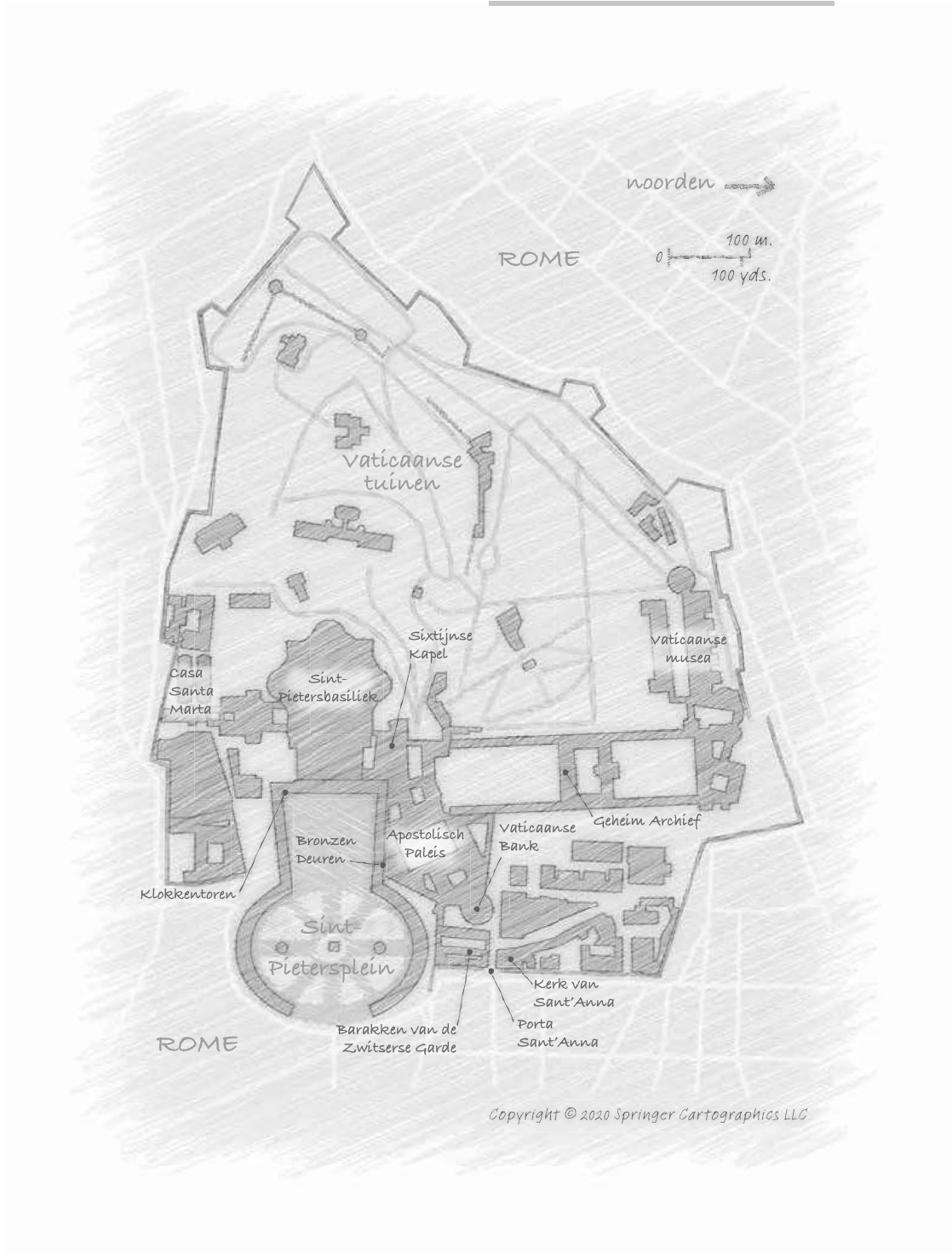
Originele uitgave verschenen bij HarperCollins Publishers LLC, New York, U.S.A.
Deze uitgave is uitgegeven in samenwerking met HarperCollins Publishers LLC.
HarperCollins Holland is een divisie van Harlequin Enterprises ULC.
° en ° zijn handelsmerken die eigendom zijn van en gebruikt worden door de eigenaar van het handelsmerk en/of de licentienemer. Handelsmerken met * zijn geregistreerd bij het United States Patent & Trademark Office en/of in andere landen.

www.harpercollins.nl

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Het e-book is beveiligd met zichtbare en onzichtbare watermerken en mag niet worden gekopieerd en/of verspreid.

Alle in dit verhaal voorkomende personen zijn ontleend aan de fantasie van de schrijver. Elke gelijkenis met bestaande personen berust op toeval.

VATICAANSTAD

VOORWOORD

Zijne Heiligheid paus Paulus VII werd geïntroduceerd in *The Confessor*, het derde boek in de Gabriel Allon-reeks. Vervolgens speelde hij een rol in *The Messenger* en *The Fallen Angel*. Geboren als Pietro Lucchesi is hij de voormalige patriarch van Venetië en directe opvolger van paus Johannes Paulus II. In mijn fictieve versie van het Vaticaan komen de pontificaten van Joseph Ratzinger en Jorge Mario Bergoglio, de pausen Benedictus XVI en Franciscus, niet voor.

ROME

Het telefoontje kwam binnen om 23.42 uur. Luigi Donati aarzelde alvorens op te nemen. Het getoonde nummer op het scherm van zijn *telefonino* was van Albanese. Er was maar één reden waarom hij op zo'n tijdstip zou bellen.

‘Waar bent u, excellentie?’

‘Buiten de muren.’

‘Ach, ja. Het is donderdag, nietwaar?’

‘Is er een probleem?’

‘Het is beter om niet te veel te zeggen aan de telefoon. Je weet maar nooit wie er meeluistert.’

De nacht waar Donati in stapte, was vochtig en koud. Hij had een zwart priesterkostuum met Romeinse boord aan, niet de met fuchsialeurige knoopjes en biesjes afgezette soutane en sjerp die hij droeg op het bureau, zoals mannen van zijn kerkelijke rang het Apostolisch Paleis noemden. Als aartsbisschop diende Donati als privésecretaris bij Zijne Heiligheid paus Paulus VII. Lang en slank, met dik donker haar en filmstertrekken, had hij onlangs zijn drieënzestigste verjaardag gevierd. De jaren hadden niets afgedaan aan zijn knappe uiter-

lijk. Het tijdschrift *Vanity Fair* had hem pasgeleden bestempeld als ‘Lekkere Luigi’. Het artikel had hem ernstig in verlegenheid gebracht binnen het van achterklap bol staande wereldje van de curie. Gezien Donati’s meer dan terechte reputatie meedogenloos te zijn, had echter niemand er recht in zijn gezicht over durven beginnen. Niemand behalve de Heilige Vader, die hem ongenadig had geplaagd.

Het is beter om niet te veel te zeggen aan de telefoon...

Op dit moment had Donati zich ruim een jaar voorbereid, al sinds de eerste lichte hartaanval, die hij voor de rest van de wereld en zelfs een groot deel van de curie geheim had gehouden. Maar waarom uitgerekend vanavond?

Op straat was het merkwaardig stil. Doodstil, dacht Donati ineens. Het was een laan met palazzo’s aan weerszijden, die uitkwam op de Via Veneto, zo’n plek waar een priester zelden kwam – zeker een priester opgeleid en gevormd door de Sociëteit van Jezus, de intellectueel kritische en soms opstandige orde waartoe Donati behoorde. Zijn officiële Vaticaanse auto, met het scv-kenteken, wachtte langs de stoep. De chauffeur was van het Corpo della Gendarmeria, het honderddertig leden tellende politiekorps van het Vaticaan. Met een rustig gangetje reed hij westwaarts door Rome.

Hij weet het niet...

Op zijn mobiel scrolde Donati langs de websites van de toonaangevende Italiaanse kranten. Ze hadden geen flauw idee, evenmin als hun collega’s in Londen en New York.

‘Zet de radio eens aan, Gianni.’

‘Muziek, excellentie?’

‘Nieuws, graag.’

Het was meer geleuter van Saviano, de zoveelste tirade over hoe Arabische en Afrikaanse immigranten het land naar de verdoemenis hielpen, alsof de Italianen niet prima in staat waren er zelf een puin-

hoop van te maken. Saviano had maandenlang gezeurd bij het Vaticaan om een privé-audiëntie bij de Heilige Vader. Met het grootste genoegen had Donati geweigerd die toe te staan.

‘Zo is het wel genoeg, Gianni.’

Er viel een weldadige stilte. Donati tuurde uit het raam van de luxesedan van Duitse makelij. Het was ongehoord voor een Soldaat van Christus om zich zo te laten vervoeren. Hij nam aan dat dit zijn laatste rit door Rome was in een limousine met chauffeur. Bijna twee decennia had hij gefungeerd als een soort stafchef van de rooms-katholieke kerk. Het was een roerige tijd geweest – een terroristische aanslag op de Sint-Pieter, een schandaal rond antiquiteiten en de Vaticaanse Musea, de verschrikking van seksueel misbruik door priesters – en toch had Donati er van begin tot eind van genoten. Nu, in een oogwenk, was het voorbij. Opnieuw was hij slechts een priester. Hij had zich nooit zo alleen gevoeld.

De auto stak de Tiber over en sloeg de Via della Conciliazione in, de brede boulevard die Mussolini dwars door de achterbuurten van Rome had aangelegd. De met schijnwerpers verlichte koepel van de basiliek, in haar oorspronkelijke glorie hersteld, doemde op in de verte. Ze volgden de bocht van de colonnade van Bernini tot de Sint-Annapoort, waar een Zwitserse gardist hun gebaarde het grondgebied van de stadstaat op te rijden. Hij was gekleed in zijn avonduniform: een blauwe tuniek met een witte scholierenkraag, kniekousen, een zwarte baret, een cape tegen de avondkoelte. Zijn ogen waren droog, zijn gezicht ontspannen.

Hij weet het niet...

De auto reed langzaam over de Via Sant’Anna – langs de kazerne van de Zwitserse garde, de kerk van Sant’Anna, de Vaticaanse drukkerij en de Vaticaanse Bank – alvorens halt te houden bij een poort die toegang gaf tot de Cortile di San Damaso. Donati stak de kinder-

kopjes te voet over, stapte in de belangrijkste lift in de hele christelijke wereld en steeg op naar de derde verdieping van het Apostolisch Paleis. Haastig liep hij door de loggia, een glazen wand aan de ene kant, een fresco aan de andere. Eén keer links afslaan bracht hem bij het pauselijk appartement.

Een andere Zwitserse gardist, deze in groot uniform, stond kaarsrecht voor de deur. Zonder een woord te zeggen liep Donati langs hem heen naar binnen. Donderdag, dacht hij. Waarom moest het uitgerekend op donderdag zijn?

Achttien jaar, dacht Donati terwijl hij de privéwerkkamer van de Heilige Vader opnam, en er was niets veranderd. Op de telefoon na. Donati had de Heilige Vader er uiteindelijk van weten te overtuigen Wojtyla's ouderwetse geval met draaischijf te vervangen door een modern toestel met meerdere lijnen. Verder was de kamer precies zoals de Pool hem had achtergelaten. Hetzelfde sobere houten bureau. Dezelfde beige stoel. Hetzelfde versleten Perzische tapijt. Dezelfde gouden klok en crucifix. Zelfs het vloeiblad en schrijfgerei waren van Wojtyla de Grote geweest. Ondanks de aanvankelijke hoop van zijn pontificaat – de hoop op een menselijker, minder repressieve kerk – had Pietro Lucchesi nooit helemaal uit de schaduw van zijn voorganger kunnen treden.

Instinctief stelde Donati het tijdstip vast op zijn polshorloge. Het was 00.07 uur. De Heilige Vader had zich die avond om halfnegen teruggetrokken in de werkkamer om anderhalf uur te lezen en schrijven. Normaal gesproken bleef Donati bij zijn meester of in zijn kantoor iets verderop aan de gang. Maar omdat het donderdag was, de enige avond in de week die hij voor zichzelf had, was hij maar tot negen uur gebleven.

Doe me een plezier voordat je weggaat, Luigi...

Lucchesi had Donati gevraagd de zware gordijnen te openen voor het raam van de werkkamer. Het was hetzelfde raam vanwaaruit de Heilige Vader elke zondagmiddag om twaalf uur het angelus bad. Donati had gehoor gegeven aan het verzoek van zijn meester. Hij had zelfs de luiken geopend zodat Zijne Heiligheid zijn blik kon laten rusten op het Sint-Pietersplein tijdens het zwoegen op zijn curiale papierwerk. Nu zaten de gordijnen potdicht. Donati schoof ze opzij. De luiken waren ook dicht.

Het bureau was keurig aan kant, niet Lucchesi's gebruikelijke rommeltje. Er stond een theekopje, halfleeg, een lepeltje op de schotel, dat er niet had gestaan toen Donati vertrok. Diverse documenten in manillamappen waren keurig opgestapeld onder de oude verstelbare lamp. Een rapport van het aartsbisdom van Philadelphia over de financiële gevolgen van het misbruikschandaal. Notities voor de publieke audientie van aankomende woensdag. Het eerste concept van een preek voor een aanstaand pauselijk bezoek aan Brazilië. Aantekeningen voor een encycliek over immigratie, die Saviano en zijn meelopers in de Italiaanse ultrarechtse hoek gegarandeerd in de gordijnen zou jagen.

Er ontbrak echter één stuk.

Zorg jij ervoor dat hij het krijgt, Luigi?

Donati keek in de prullenbak. Die was leeg. Geen papiertje te bekennen.

'Zoekt u iets, excellentie?'

Donati keek op en zag kardinaal Domenico Albanese vanuit de deuropening naar hem kijken. Albanese was een Calabriër van geboorte en van beroep een creatuur van de curie. Hij bekleedde diverse hoge posities binnen de Heilige Stoel, waaronder voorzitter van de Pauselijke Raad voor Interreligieuze Dialoog, en archivaris en bibliothecaris van de rooms-katholieke kerk. Niets daarvan verklaarde echter zijn aanwezigheid in het pauselijk appartement om zeven minu-

ten na middernacht. Domenico Albanese was de camerlengo. Het was zijn verantwoordelijkheid om de formele verklaring uit te vaardigen dat de stoel van Sint-Pieter vrij was gekomen.

‘Waar is hij?’ vroeg Donati.

‘In het koninkrijk der hemelen,’ dreunde de kardinaal op.

‘En het lichaam?’

Had Albanese de heilige roeping niet gehoord, dan zou hij voor de kost waarschijnlijk met marmeren platen hebben gesjouwd of met karkassen gesmeten in een Calabrisch slachthuis. Donati volgde hem door een korte gang naar de slaapkamer. In het schemerlicht wachtten drie andere kardinalen: Marcel Gaubert, José Maria Navarro en Angelo Francona. Gaubert was de staatssecretaris, in feite de eerste minister en hoofddiplomaat van het kleinste landje ter wereld. Navarro was prefect van de Congregatie voor de Geloofsleer, beschermer van katholieke orthodoxie, strijder tegen ketterij. Francona, de oudste van de drie, was de deken van het College van Kardinalen. Dus hij zou het eerstvolgende conclaaf voorzitten.

Het was Navarro, een Spanjaard van adel, die Donati het eerst aansprak. Hoewel hij al bijna een kwarteeuw in Rome woonde en werkte, sprak hij nog steeds Italiaans met een sterk Castiliaans accent. ‘Luigi, ik weet hoe zwaar dit voor je moet zijn. Wij waren zijn trouwe dienaars, maar jij was degene van wie hij het meest hield.’

Kardinaal Gaubert, een magere Parijzenaar met een katachtig gezicht, knikte driftig om de banaliteit van de Spanjaard, evenals de drie leken die in de schaduw aan de rand van kamer stonden: dokter Octavio Gallo, lijfarts van de Heilige Vader; Lorenzo Vitale, hoofd van het Corpo della Gendarmeria; en kolonel Alois Metzler, commandant van de pauselijke Zwitserse Garde.

Klaarblijkelijk was Donati als laatste ter plekke. Hij, de privésecretaris, was degene die de hoogste kerkvorsten bijeen had moeten

roepen aan het bed van de dode paus, niet de camerlengo. Plotseling werd hij overvallen door schuldgevoel.

Maar toen Donati neerkeek op de op het bed liggende figuur, maakte zijn schuldgevoel plaats voor een overweldigend verdriet. Lucchesi had zijn witte soutane nog aan, hoewel zijn pantoffels waren uitgetrokken en zijn kalot nergens te bekennen was. Iemand had de handen op de borst gelegd. Ze omklemden zijn rozenkrans. De ogen waren gesloten, de kaak slap, maar er waren geen tekenen van pijn op zijn gezicht, niets wat erop duidde dat hij had geleden. Sterker nog, het zou Donati niet hebben verbaasd als Zijne Heiligheid plotseling wakker zou worden en naar zijn avond zou informeren.

Hij had zijn witte soutane nog aan...

Donati had de agenda van de Heilige Vader beheerd vanaf de eerste dag van zijn pontificaat. De avonden verliepen volgens een vrij vast patroon. Diner van zeven tot halfnegen. Papierwerk in de werkkamer van halfnegen tot tien, gevolgd door een kwartier van gebed en bespiegeling in zijn privékapel. Doorgaans lag hij om halfelf in bed, meestal met een Engelse detective, zijn guilty pleasure. *Melodie des doods* van P.D. James lag op het nachtkastje onder zijn leesbril. Donati opende het bij de gemarkeerde pagina.

Drie kwartier later was Rickards terug op de plaats van de moord...

Donati sloeg het boek dicht. De pontifex maximus was al bijna twee uur dood, schatte hij, wellicht langer. Kalmpjes vroeg hij: 'Wie heeft hem gevonden? Niet een van de paleisnonnen, hoop ik.'

'Dat was ik,' antwoordde kardinaal Albanese.

'Waar was hij?'

'Zijne Heiligheid liet het leven in de kapel. Ik trof hem een paar minuten over tien aan. Wat betreft het exacte tijdstip van zijn overlijden...' De Calabriër haalde zijn brede schouders op. 'Ik kan het niet met zekerheid zeggen, excellentie.'

‘Waarom werd er niet onmiddellijk contact met mij opgenomen?’

‘Ik heb u overal gezocht.’

‘U had me op mijn mobiel moeten bellen.’

‘Heb ik gedaan. Diverse keren zelfs. Er werd niet opgenomen.’

De camerlengo stond te liegen, dacht Donati. ‘En wat deed u in de kapel, eminentie?’

‘Dit begint op een verhoor te lijken.’ Albaneses ogen schoten even naar kardinaal Navarro voordat ze weer op Donati bleven rusten. ‘Zijne Heiligheid vroeg me met hem te bidden. Ik nam zijn uitnodiging aan.’

‘Hij belde u rechtstreeks?’

‘In mijn appartement,’ zei de camerlengo met een knikje.

‘Hoe laat?’

Albanese sloeg zijn ogen op naar het plafond, alsof hij zich een onbelangrijk detail probeerde te herinneren dat hem door het hoofd was geschoten. ‘Kwart over negen. Tien voor halftien misschien. Hij vroeg me een paar minuten over tien te komen. Toen ik aankwam...’

Donati keek neer op de man die levenloos op het bed lag. ‘En hoe is hij hier gekomen?’

‘Ik heb hem gedragen.’

‘Alleen?’

‘Zijne Heiligheid droeg het gewicht van de Kerk op zijn schouders,’ zei Albanese. ‘Maar bij zijn dood was hij zo licht als een veertje. Omdat ik u niet kon bereiken, lichtte ik de staatssecretaris in, die op zijn beurt kardinalen Navarro en Francona belde. Daarna belde ik dottore Gallo, die het overlijden vaststelde. Dood door een zware hartaanval. Zijn tweede, was het niet? Of was het zijn derde?’

Donati keek naar de paus’ arts. ‘Hoe laat stelde u de verklaring op, dottore Gallo?’

‘Tien over elf, excellentie.’

Kardinaal Albanese schraapte lichtjes zijn keel. ‘Ik heb de tijdlijn

enigszins aangepast in mijn officiële verklaring. Desgewenst kan ik zeggen dat jij degene was die hem vond, Luigi.’

‘Dat is niet nodig.’

Donati liet zich op zijn knieën vallen naast het bed. Bij leven was de Heilige Vader frêle geweest. De dood had hem nog brozer gemaakt. Donati herinnerde zich de dag waarop het conclaaf onverwacht Lucchesi, de patriarch van Venetië, koos tot het tweehonderdvijfenzestigste hoofd van de rooms-katholieke kerk. In de Kamer der Tranen had hij de kleinste van de drie confectietoga’s gekozen. Desondanks had hij net een klein jongetje geleken dat zijn vaders overhemd droeg. Toen hij het balkon van de Sint-Pieter op stapte, was zijn hoofd nauwelijks zichtbaar boven de balustrade. De *vaticanisti* bestempelden hem als Pietro de Onwaarschijnlijke. Hardliners binnen de kerk spraken spottend over hem als paus Per Ongeluk.

Na een ogenblik voelde Donati een hand op zijn schouder. Hij leek van lood. Dus moest het die van Albanese zijn.

‘De ring, excellentie.’

Ooit was het de taak van de camerlengo om de vissersring van de dode paus te verbrijzelen in aanwezigheid van het College van Kardinalen. Maar net als de drie tikken met een zilveren hamer op het voorhoofd van de paus, was het gebruik afgeschaft. Lucchesi’s ring, die hij zelden droeg, zou slechts worden ingekrast met twee diepe groeven in het teken van het kruis. Andere tradities werden wel in stand gehouden, zoals het onmiddellijk afsluiten en verzegelen van het pauselijk appartement. Zelfs Donati, Lucchesi’s enige privésecretaris, zou de toegang verboden worden zodra het lichaam was weggehaald.

Nog steeds op zijn knieën opende Donati de lade van het nachtkastje en pakte de zware gouden ring. Hij overhandigde hem aan kardinaal Albanese, die hem in een fluwelen zakje deed. Plechtig verklaarde hij: ‘*Sede vacante.*’

De stoel van Sint-Pieter was nu leeg. De apostolische constitutie schreef voor dat kardinaal Albanese zou fungeren als tijdelijk beheerder van de rooms-katholieke kerk tijdens het interregnum, dat eindigde met de verkiezing van een nieuwe paus. Donati, slechts een aartsbisschop in naam, zou er niets in te zeggen hebben. Sterker nog, nu zijn meester overleden was, had hij geen portefeuille of macht meer, en was hij uitsluitend verantwoording verschuldigd aan de camerlengo.

‘Wanneer bent u van plan de verklaring vrij te geven?’ vroeg Donati.

‘Ik heb gewacht tot u er was.’

‘Zou ik haar mogen inzien?’

‘De tijd dringt. Als we het nog langer uitstellen...’

‘Uiteraard, eminentie.’ Donati legde zijn hand op die van Lucchesi. Die was al koud. ‘Ik wil graag een moment alleen met hem hebben.’

‘Een moment,’ zei de camerlengo.

De kamer liep langzaam leeg. Kardinaal Albanese was de laatste die wegging.

‘Zeg eens, Domenico.’

De camerlengo bleef in de deuropening staan. ‘Excellentie?’

‘Wie heeft de gordijnen in de werkkamer dichtgedaan?’

‘De gordijnen?’

‘Ze waren open toen ik om negen uur wegging. De luiken ook.’

‘Ik heb ze dichtgedaan, excellentie. Ik wilde niet dat iemand op het plein zo laat nog licht zag branden in het appartement.’

‘Ja, natuurlijk. Dat was verstandig van je, Domenico.’

De camerlengo liep naar buiten, waarbij hij de deur openliet. Alleen met zijn meester vocht Donati tegen de tranen. Later zou er tijd zijn om te rouwen. Hij boog zich dicht naar Lucchesi’s oor en kneep zachtjes in de koude hand. ‘Spreek tegen me, oude vriend,’ fluisterde hij. ‘Vertel me wat hier vanavond werkelijk is gebeurd.’